DOMSTOLENS KENDELSE (Tredje Afdeling)
13. november 2001 *

I sag C-430/00 P,

Anton Dürbeck GmbH, Frankfurt am Main (Tyskland), ved Rechtsanwalt G. Meier,

appellant,

angående appel af dom afsagt den 19. september 2000 af De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans (Femte Afdeling) i sag T-252/97, Dürbeck mod Kommissionen (Sml. II, s. 3031), hvori der er nedlagt påstand om ophævelse af denne dom,

de andre parter i appelsagen:

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved K.-D. Borchardt og C. van der Hauwaert, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgt i første instans,

* Processprog: tysk.

Kongeriget Spanien ved R. Silva de Lapuerta, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg,

og

Den Franske Republik ved G. de Bergues og C. Vasak, som befuldmægtigede,

intervenienter i første instans,

har

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

sammensat af C. Gulmann som fungerende formand for Tredje Afdeling og dommerne J.-P. Puissochet og J.N. Cunha Rodrigues (refererende dommer),

generaladvokat: J. Mischo
justitssekretær: R. Grass,

efter at have hørt generaladvokaten,

afsagt følgende

Kendelse

1 Ved appelskrift indleveret til Domstolens Justitskontor den 21. november 2000 har Anton Dürbeck GmbH (herefter »Dürbeck« eller »sagsøgeren«, hhv. »appellanten«) i medfør af artikel 49 i EF-statutten for Domstolen iværksat appel af dom afsagt den 19. september 2000 af Retten i Første Instans i sag T-252/97 (Dürbeck mod Kommissionen, Sml. II, s. 3031, herefter »den appellerede dom«), hvorved appellanten ikke fik medhold i sin påstand om delvis annullation af Kommissionens beslutning af 10. juli 1997 om overgangsforanstaltninger til fordel for appellanten inden for rammerne af den fælles markedsordning for bananer (herefter »den anfægtede beslutning«).

De relevante retsregler

2 Med hensyn til de relevante retsregler har Retten fastslået følgende:

»1 Rådets forordning (EØF) nr. 404/93 af 13. februar 1993 om den fælles markedsordning for bananer (EFT L 47, s. 1) har i afsnit IV erstattet de forskellige nationale ordninger med en fælles ordning for samhandel med tredjelande.

2 Artikel 17, stk. 1, i forordning nr. 404/93 bestemmer følgende:

'Indførsel af bananer til Fællesskabet kræver forelæggelse af en importlicens, der udstedes af medlemsstaterne til enhver person, der anmoder herom, uanset hvor i Fællesskabet den pågældende er etableret, med forbehold af de særlige bestemmelser, der er fastsat med henblik på gennemførelsen af artikel 18 og 19.'

3 Artikel 18, stk. 1, i forordning nr. 404/93, som ændret ved Rådets forordning (EF) nr. 3290/94 af 22. december 1994 om de tilpasninger og overgangsforanstaltninger, der er nødvendige i landbrugssektoren for gennemførelsen af de aftaler, som er indgået under de multilaterale handelsforhandlinger i Uruguay-rundens regi (EFT L 349, s. 105), bestemte, at der åbnedes et toldkontingent på 2,1 mio. tons nettovægt for 1994 og på 2,2 mio. tons nettovægt for de følgende år for indførsel af bananer fra andre tredjelande end staterne i Afrika, Vestindien og Stillehavet (AVS-staterne) (herefter 'tredjelandsbananer') og ikke-traditionelle indførsler af bananer fra AVS-stater (herefter 'ikke-traditionelle AVS-bananer'). Inden for rammerne af dette kontingent var indførsler af tredjelandsbananer pålagt en told på 75 ECU pr. ton og indførsler af ikke-traditionelle AVS-bananer en nultold.

4 I artikel 19, stk. 1, i forordning nr. 404/93 fordeltes toldkontingentet, der blev åbnet med 66,5% til erhvervsdrivende, der havde markedsført tredjelandsbananer og/eller ikke-traditionelle AVS-bananer (kategori A), 30% til erhvervsdrivende, der havde markedsført EF-bananer og/eller traditionelle AVS-bananer (kategori B), og 3,5% til erhvervsdrivende, der var etableret i Fællesskabet, og som siden 1992 var begyndt at markedsføre andre bananer end EF- og/eller traditionelle AVS-bananer (kategori C).

5 Artikel 19, stk. 2, i forordning nr. 404/93 bestemmer følgende:

'På baggrund af beregninger, der foretages særskilt for hver af de kategorier af erhvervsdrivende, som er nævnt i stk. 1 [...] vil hver enkelt erhvervsdrivende få udstedt importlicenser på grundlag af de gennemsnitlige mængder bananer, som han har solgt i de seneste tre år, for hvilke der foreligger oplysninger.

[...]

I andet halvår af 1993 udstedes der licens til den enkelte erhvervsdrivende på grundlag af halvdelen af den gennemsnitlige årlige mængde, der blev markedsført fra 1989 til 1991.'

6 Artikel 30 i forordning nr. 404/93 bestemmer følgende:

'Hvis særlige foranstaltninger er nødvendige fra juli 1993 for at lette overgangen fra de ordninger, der eksisterede før denne forordnings ikrafttræden, til den ordning, der indføres med denne forordning, træffer Kommissionen, for at afhjælpe væsentlige vanskeligheder, de fornødne overgangsforanstaltninger [...]'«

Sagens faktiske omstændigheder

3 Med hensyn til sagens faktiske omstændigheder har Retten fastslået følgende:

»8 Sagsøgeren er en virksomhed med hjemsted i Tyskland, som driver handel med frugt og grøntsager. Den begyndte at forhandle bananer i slutningen af 1992.

9 Den 29. november 1991 indgik sagsøgeren en kontrakt, der var omfattet af nederlandsk ret, med det ecuadorianske selskab Consultban (herefter 'Consultban'), hvorefter sagsøgeren forpligter sig til at forhandle mellem 100 000 og 150 000 kasser bananer om ugen (herefter 'kontrakten').

10 Ifølge kontrakten har sagsøgeren ret til en kommission svarende til 6% af den opnåede omsætning. Ifølge punkt 3 i kontraktens bilag B er sagsøgeren dog forpligtet til at betale Consultban forskellen mellem nettosalgsresultatet og de officielle priser, som sidstnævnte betalte til de ecuadorianske producenter (herefter 'garantien for prisniveauet').

11 Kontraktens gyldighedsperiode er efter dens artikel 4, stk. 1, syv år. Ifølge samme bestemmelse fornys kontrakten for en periode på syv år, medmindre parterne træffer anden bestemmelse. Kontrakten var stadig i kraft på datoen for nærværende sagsanlæg.

12 Artikel 4, stk. 1, bestemmer ligeledes:

'[...] Begge parter har ret til at opsige kontrakten fem år efter datoen for dens underskrivelse med et varsel på 180 dage og på betingelse af, at den part, der opsiger kontrakten, trækker sig helt ud af bananmarkedet i Europa for en periode på fem år regnet fra den dato, hvor kontrakten ophører. Dette forbud mod at drive forretning gælder direkte eller indirekte for parten, uanset om han selv handler, handler gennem en tredjemand eller gennem et selskab, som han kontrollerer.'

13 I øvrigt bestemmer kontraktens artikel 6, stk. 3, følgende:

'Parterne er enige om, at det er dem bekendt, at der kan indtræde omstændigheder, som umuliggør opfyldelsen af denne kontrakts bestemmelser. Disse force majeure-situationer kan omfatte, men er ikke begrænset til, uroligheder i de pågældende lande, krig, uanset om den er erklæret, naturkatastrofer, strejker eller andre lignende begivenheder, som umuliggør en normal afvikling af handelsmæssig virksomhed, epidemier, ugunstige meteorologiske forhold som oversvømmelser, tørke osv., revolutioner eller opstand, samt lukning af Panamakanalen. Såfremt en manglende opfyldelse af denne kontrakt skyldes et tilfælde af force majeure, forhandler begge parter i god tro for at finde en løsning på problemet. I mangel heraf kan kontrakten hæves af hver af parterne uden mulighed for at kræve erstatning. Skibe, der er under lastning eller allerede lastet til havs, forbliver omfattet af nærværende kontrakt.'

14 Endelig bestemmer punkt 2 i kontraktens bilag B følgende:

'[Consultban] og [sagsøgeren] er enige om, at såfremt [sagsøgeren] ønsker at hæve denne kontrakt af andre grunde end dem, som den omtaler, og såfremt [Consultban] er forpligtet til at holde ejerne skadesløse i henhold til bestemmelserne i COA [Contract of Affreightment] mellem ejerne og [Consultban], skal [sagsøgeren] holde [Consultban] skadesløs på dennes første skriftlige anmodning indtil et beløb på 1 000 000 USD, såfremt [Consultban] fremlægger fyldestgørende beviser.'

15 Sagsøgeren begyndte at forhandle bananer til opfyldelse af kontrakten i slutningen af 1992.

16 Forordning nr. 404/93 trådte i kraft den 26. februar 1993 og anvendtes fra den 1. juli 1993.

17 I henhold til forordningens artikel 19, stk. 1, blev sagsøgeren klassificeret som erhvervsdrivende i kategori C. I 1996 erhvervede sagsøgeren efter at have overtaget kontrollen med en virksomhed status som erhvervsdrivende i kategori A.

18 Da sagsøgeren kun opnåede et begrænset antal licenser til import af bananer til Fællesskabet, måtte selskabet sælge størstedelen af de i kontrakten omhandlede bananer uden for dette område til en pris, som medførte anvendelse af garantien for prisniveauet. Som følge heraf måtte sagsøgeren til Consultban betale 1 661 537 USD i 1994, 4 211 142 USD i 1995 og 1 457 549 USD i 1996.

19 Den 24. december 1996 ansøgte sagsøgeren i betragtning af T. Port-dommen [af 26.11.1996, sag C-68/95, Sml. I, s. 6065] Kommissionen om som overgangsforanstaltning i henhold til artikel 30 i forordning nr. 404/93 at udstede supplerende licenser til sagsøgeren til import af tredjelandsbananer til den nedsatte told på 75 ECU pr. ton med følgende mængder:

— 42 000 tons for 1997 som erhvervsdrivende i kategori A

— 48 000 tons for 1998 som erhvervsdrivende i kategori A, eller en samlet mængde på 65 800 tons

— 48 000 tons for 1999 som erhvervsdrivende i kategori A, eller en samlet mængde på 65 800 tons.

20 Ved beslutning af 10. juli 1997 [...] imødekom Kommissionen delvis denne ansøgning.

21 Sagsøgeren opnåede således i henhold til den anfægtede beslutnings artikel 1, stk. 3, supplerende importlicenser, som dels svarede til de tab, som sagsøgeren havde lidt i 1994 på grund af opfyldelsen af kontrakten med Consultban, og dels til 1 000 000 USD. Sagsøgerens anmodning blev afslået i den anfægtede beslutnings artikel 2, for så vidt den vedrørte 'yderligere licenser ud over dem, der er tildelt i henhold til artikel 1'.

22 Den anfægtede beslutnings artikel 1, stk. 4, andet afsnit, bestemmer, at disse importlicenser tages fra de særlige reserver, der er fastsat for særligt vanskelige tilfælde i toldkontingentet. I henhold til samme artikels stk. 6 kan de mængder bananer, som sagsøgeren indfører til Fællesskabet ved hjælp af disse licenser, ikke tages i betragtning ved fastsættelsen af sagsøgerens samlede referencemængder for de kommende år.«

4 På denne baggrund anlagde Dürbeck den 16. september 1997 sag ved Retten med påstand om delvis annullation af den anfægtede beslutning.

Den appellerede dom

5 Ved den appellerede dom frifandt Retten Kommissionen.

6 For det første har Retten i den appellerede doms præmis 39-43 delvis tiltrådt Kommissionens og den spanske regerings argumentation om, at nogle af Dürbeck's anbringender måtte afvises. Retten afviste blandt andet anbringendet om tilsidesættelse af ligebehandlingsprincippet, fordi det var fremsat for sent. Den udtalte herom:

»39 Det fremgår af bestemmelserne i procesreglementets artikel 44, stk. 1, litra c), sammenholdt med artikel 48, stk. 2, at stævningen bl.a. skal indeholde en kort fremstilling af søgsmålsgrundene, og at nye anbringender ikke må fremsættes under sagens behandling, medmindre de støttes på retlige eller faktiske omstændigheder, som er kommet frem under

retsforhandlingerne. Imidlertid skal et anbringende, der udgør en uddybning af et anbringende, der tidligere er fremsat direkte eller indirekte i stævningen, og som har en nær sammenhæng med dette, antages til realitetsbehandling (Rettens dom af 20.9.1990, sag T-37/89, Hanning mod Parlamentet, Sml. II, s. 463, præmis 38, og af 17.7.1998, sag T-118/96, Thai Bicycle mod Rådet, Sml. II, s. 2991, præmis 142).

[...]

42 Derimod er det først i replikken, at sagsøgeren for første gang har fremført et anbringende om tilsidesættelse af ligebehandlingsprincippet. Selv om Kommissionen i nogle passager i svarskriftet ganske vist henviser til dette princip, har den dog kun behandlet det som et bispørgsmål og i en anden sammenhæng end den, hvori sagsøgeren har fremført sit anbringende. I svarskriftets punkt 16 begrænser Kommissionen sig således til generelt at bemærke, at 'den af hensyn til ligebehandlingen af alle erhvervsdrivende', som også for deres vedkommende var forpligtet til at tilpasse sig de nye retlige og økonomiske forhold, skulle tage hensyn til, at sagsøgeren havde mulighed for at hæve kontrakten mod betaling af et beløb på 1 000 000 USD 'og herved fastlægge rækkevidden af bestemmelserne om særligt vanskelige tilfælde' (jf. også svarskriftets punkt 33). I svarskriftets punkt 28 og 32 har Kommissionen ligeledes begrænset sig til generelt at fastslå, at såfremt der ved fastsættelsen af sagsøgerens samlede referencemængder for de kommende år blev taget hensyn til de mængder, som denne havde indført ved hjælp af de supplerende licenser, ville sagsøgeren få tildelt mere end fuld erstatning og således blive privilegeret i forhold til andre erhvervsdrivende. Heroverfor har sagsøgeren i replikken og under retsmødet i det væsentlige gjort gældende, at ligebehandlingsprincippet forpligtede Kommissionen til at sidestille sagsøgeren med erhvervsdrivende i kategori A, der ligesom sagsøgeren havde fulgt bestemte former for kommerciel adfærd, før forslaget til den fælles markedsordning for bananer blev offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*, men som i modsætning til sagsøgeren har kunnet fortsætte med at forhandle deres bananer i referenceperioden, og har deraf konkluderet, at sagsøgeren skulle have været behandlet, som om denne i

referenceperioden 1989-1991 havde foretaget de indførsler, som sagsøgeren faktisk foretog i årene 1993-1995. Således som sagsøgeren har fremstillet det, har anbringendet om tilsidesættelse af ligebehandlingsprincippet ubestrideligt selvstændig karakter i forhold til Kommissionens ovennævnte bemærkninger og kan derfor ikke anses for at være baseret på retlige eller faktiske omstændigheder, som er kommet frem under retsforhandlingerne. Det må derfor afvises.«

7 For det andet har Retten med hensyn til sagens realitet forkastet de to dele af appellantens anbringende om tilsidesættelse af artikel 30 i forordning nr. 404/93, hvoraf den ene vedrørte den anfægtede beslutnings artikel 2, den anden beslutningens artikel 1, stk. 6.

8 Med dette anbringendes første del bestred appellanten lovligheden af den anfægtede beslutning under henvisning til, at der ved beslutningens artikel 2 var givet afslag på appellantens ansøgning om supplerende importlicenser, i det omfang den overskred de i beslutningens artikel 1, stk. 3 nævnte licensmængder. Retten har forkastet denne første del, blandt andet med følgende begrundelse:

»76 Med hensyn til det andet spørgsmål fremgår det ikke, at Kommissionen har overskredet grænserne for det vide skøn, som den ligeledes har ved fastsættelsen af indholdet af de foranstaltninger, der skal træffes for at gøre det muligt for de erhvervsdrivende at overvinde særligt vanskelige tilfælde, ved blot at udstede supplerende importlicenser til sagsøgeren, som dels svarede til det tab, som denne led i 1994 som følge af opfyldelse af kontrakten, og dels til et beløb på 1 000 000 USD.

77 Det må først fastslås, at sagsøgeren ikke har rejst spørgsmål om lovligheden af den anfægtede beslutnings artikel 2, for så vidt den

kompenserer for det tab, som sagsøgeren led i 1994. Sagsøgeren anfægter kun denne bestemmelse i det omfang, genopretningen af det tab, som sagsøgeren led i 1995 og de følgende år, ved denne bestemmelse er begrænset til udstedelse af supplerende importlicenser for et beløb af 1 000 000 USD, og har i det væsentlige gjort gældende, at sagsøgeren ikke var forpligtet til at hæve kontrakten med hjemmel i kontraktens bilag B, punkt 2, for at blive frigjort for den i 1995.

78 Dernæst bemærkes, at der ikke kan lægges vægt på det af sagsøgeren anførte om, at punkt 2 i kontraktens bilag B kun havde til formål indtil det nævnte beløb at dække det krav om skadesløsholdelse, som skibets reder kunne fremsætte over for Consultban på grund af manglende opfyldelse af befragtningsaftalen. Sagsøgeren har nemlig først fremført dette argument i sit skriftlige svar på Rettens spørgsmål og under retsmødet. Sagsøgeren havde indtil da aldrig bestridt, at denne klausul under alle omstændigheder gav sagsøgeren mulighed for at hæve kontrakten mod betaling af en konventionalbod på 1 000 000 USD til Consultban.

79 I betragtning af formålet med artikel 30 i forordning nr. 404/93 og den omstændighed, at denne artikel skal fortolkes indskrænkende som en undtagelse fra den almindeligt gældende ordning, må det fastslås, at Kommissionen har anvendt denne artikel på rimelig måde ved at antage, at den kun forpligtede Kommissionen til at kompensere for de omkostninger, som den pågældende erhvervsdrivende måtte afholde for at tilpasse sig den nye retstilstand.

80 I denne sammenhæng bemærkes, at Kommissionen var berettiget til at tage den omstændighed i betragtning, at punkt 2 i kontraktens bilag B gjorde det muligt for sagsøgeren at hæve denne anticiperet mod betaling til Consultban af et beløb på 1 000 000 USD. I modsætning til hvad sagsøgeren har hævdet, ville anvendelse af denne hæveklausul ikke have nødsaget sagsøgeren til at trække sig ud af bananmarkedet i fem år, da forpligtelsen til at trække sig ud af markedet kun var fastsat for det tilfælde, at kontrakten blev hævet i henhold til artikel 4, stk. 1. Desuden bemærkes, at sagsøgeren ikke påberåbte sig dette argument under den

administrative procedure, der gik forud for udstedelsen af den anfægtede beslutning, således at den sidstnævntes lovlighed ikke kan drages i tvivl på grundlag af dette argument.

81 Kommissionen var ligeledes berettiget til at antage, at såfremt sagsøgeren havde handlet som en normalt omhyggelig erhvervsdrivende, ville selskabet faktisk have hævet kontrakten for at blive frigjort for den i 1995 ved at gøre brug af klausulen i punkt 2 i kontraktens bilag B for at begrænse sine egne tab. Det står nemlig fast, at sagsøgeren skulle betale 1 661 537 USD til Consultban i 1994 i henhold til garantien for prisniveauet, altså et større beløb end den konventionalbod på 1 000 000 USD, som er fastsat i den nævnte bestemmelse, og det var meget sandsynligt, at der også skulle betales et større beløb end det sidstnævnte beløb i henhold til denne garanti de følgende år.

82 Kommissionens fremgangsmåde var så meget mere rimelig, som sagsøgeren kun havde opereret på bananmarkedet i kort tid og havde en bred skala af aktiviteter i tilknytning til andre frugter og grøntsager.

83 I øvrigt bemærkes, i modsætning til hvad sagsøgeren hævder, at denne fremgangsmåde ikke kan fortolkes således, at Kommissionen forpligtede sagsøgeren til faktisk at bringe kontrakten til ophør. Den er udelukkende baseret på den helt berettigede betragtning, at det ikke påhvilede Fællesskabet at bære følgerne af sagsøgerens forretningsmæssige afgørelse om at fortsætte opfyldelsen af kontrakten trods de tab, som denne opfyldelse medførte.

84 Det fremgår af det foregående, at Kommissionen har anvendt artikel 30 i forordning nr. 404/93 korrekt ved at fastsætte bestemmelsen i artikel 2 i den anfægtede beslutning.

85 Følgelig kan der ikke gives sagsøgeren medhold i påstandens første del.«

9 Med anbringendets anden del bestred appellanten lovligheden af den anfægtede beslutning under henvisning til, at de mængder bananer, der blev indført til Fællesskabet på grundlag af supplerende importlicenser, efter beslutningens artikel 1, stk. 6, ikke tages i betragtning ved fastsættelsen af appellantens samlede referencemængder for de kommende år. Retten forkastede denne anden del af anbringendet, blandt andet med følgende begrundelse:

»93 Under gennemgangen ovenfor af påstandens første del er det blevet påvist, at Kommissionen ikke har overskredet grænserne for sit vide skøn ved at antage, at udstedelse til sagsøgeren af supplerende importlicenser, der dels svarede til de tab, som denne havde lidt på grund af opfyldelsen af kontrakten i 1994, og dels til et beløb på 1 000 000 USD, ville gøre det muligt at afhjælpe det særligt vanskelige tilfælde, som sagsøgeren havde stået overfor.

94 Under disse omstændigheder havde det på ingen måde været berettiget at give sagsøgeren nogen yderligere fordel i henhold til artikel 30 i forordning nr. 404/93, som f.eks. at tage de mængder bananer i betragtning, der blev indført i henhold til de nævnte licenser, ved fastsættelsen af referencemængderne for toldkontingenterne i de følgende år.

95 Under retsmødet har Kommissionen og sagsøgeren i øvrigt erkendt, at det særligt vanskelige tilfælde, som sagsøgeren stod overfor, kunne have været kompenseret ved udbetaling af et fast pengebeløb fremfor ved tildeling af supplerende importlicenser.

96 Disse resultater afsvækkes ikke af den argumentation, som sagsøgeren baserer på [Kommissionens] forordning [(EF)] nr. 2601/97 [af 17.12.1997 om oprettelse af en reserve for 1998 til afhjælpning af særlige vanskeligheder, jf. artikel 30 i forordning nr. 404/93 (EFT L 351, s. 19)], der blot indfører en reserve på 20 000 tons for at gøre det muligt at træffe overgangsforanstaltninger med henblik på at afhjælpe særligt vanskelige tilfælde. Den omstændighed, at forordningen i artikel 1 bestemmer, at denne reserve skal afskrives på det i artikel 18 i forordning nr. 404/93 nævnte toldkontingent, indebærer på ingen måde, at de mængder, der er tildelt inden for rammerne af reserven, nødvendigvis skal tages i betragtning ved fastsættelsen af referencemængderne for de følgende år.

[...]

99 Det følger heraf, at der ikke kan gives sagsøgeren medhold i påstandens anden del, og at Kommissionen derfor må frifindes i det hele.«

Appellen

10 Under appellen har Dürbeck nedlagt påstand om ophævelse af den appellerede dom samt annullation af den anfægtede beslutning og om, at Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

11 Dürbeck har gjort gældende, at Retten har begået en retsvildfarelse ved at afvise Dürbeck's anbringende om tilsidesættelse af ligebehandlingsprincippet (første anbringende), ved at antage, at kontraktens bilag B, punkt 2, gav Dürbeck mulighed for at hæve kontrakten anticiperet (andet anbringende), og ved at anse det for lovligt, at Kommissionen, da den fastsatte referencemængderne på grundlag af toldkontingenterne for de kommende år, afslog at tage hensyn til

licenser, som var tildelt med henblik på at afhjælpe det særligt vanskelige tilfælde, som Dürbeck stod over for (tredje anbringende).

12 Kommissionen og Den Franske Republik er af den opfattelse, at det er åbenbart, at appellen skal afvises eller forkastes.

13 Kongeriget Spanien har nedlagt påstand om, at appellen afvises, for så vidt den går ud på annullation af den anfægtede beslutning i det hele, og at appellen i øvrigt forkastes.

14 I henhold til procesreglementets artikel 119 kan Domstolen når som helst ved begrundet kendelse afvise eller forkaste appellen uden at indlede den mundtlige forhandling, når det er åbenbart, at den helt eller delvis skal afvises eller forkastes.

Første anbringende

15 Dürbeck har gjort gældende, at Rettens procesreglement ikke begrænser parternes ret til at påberåbe sig et nyt anbringende, som er baseret på omstændigheder, som først er fremkommet under sagens behandling. En sådan omstændighed udgøres imidlertid af det forhold, at Kommissionen for første gang i svarskriftet har henvist til, at det er nødvendigt at sikre ligebehandling af alle erhvervsdrivende i overensstemmelse med ligebehandlingsprincippet. Ifølge Dürbeck er det anbringende, som selskabet i denne sag for første gang har fremført i replikken, »bagsiden af medaljen« af et anbringende, som Kommis-

sionen fremførte for første gang i svarskriftet. Appellanten indrømmer, at virksomheden ikke blot har bestridt rigtigheden af Kommissionens argumentation, men at den har anvendt denne til at påvise, hvilket resultat en korrekt anvendelse af ligebehandlingsprincippet til fordel for appellanten ville have ført til.

16 Dürbeck har tilføjet, at da forpligtelsen til at overholde ligebehandlingsprincippet ikke er blevet påberåbt i den anfægtede beslutning, var Dürbeck berettiget til at antage, at nærværende sags genstand var begrænset til denne beslutning, og selskabet havde ingen grund til selv og på forhånd at påberåbe sig nogen indsigelse fra Kommissionen, som det ikke havde mulighed for at have kendskab til. Det er derfor med urette, at Retten ikke har taget stilling til Dürbeck's anbringende om tilsidesættelse af ligebehandlingsprincippet.

17 Det bemærkes, at det er med rette, at Retten i den appellerede doms præmis 39 har henvist til, at det fremgår af bestemmelserne i Rettens procesreglements artikel 44, stk. 1, litra c), sammenholdt med artikel 48, stk. 2, at stævningen bl.a. skal indeholde en kort fremstilling af søgsmålsgrundene, og at nye anbringender ikke må fremsættes under sagens behandling, medmindre de støttes på retlige eller faktiske omstændigheder, som er kommet frem under retsforhandlingerne. Med hensyn til samme spørgsmål har Retten ligeledes med rette henvist til, at et anbringende, der udgør en uddybning af et anbringende, der tidligere er fremsat direkte eller indirekte i stævningen, og som har en nær sammenhæng med dette, skal antages til realitetsbehandling.

18 Retten har dernæst i den appellerede doms præmis 42 fastslået, at appellanten for første gang i replikken fremførte et anbringende om tilsidesættelse af ligebehandlingsprincippet, og at dette ubestrideligt havde selvstændig karakter i forhold til Kommissionens bemærkninger i svarskriftet.

19 Det er med rette, at Retten har udledt af disse konstateringer, som ikke er blevet bestridt for Domstolen, at dette anbringende, da det ikke kunne anses for at være baseret på retlige eller faktiske omstændigheder, som er kommet frem under retsforhandlingerne, måtte afvises. Under disse omstændigheder var der nemlig intet til hinder for, at sagsøgeren kunne fremføre dette anbringende i stævningen for Retten.

20 Følgelig må det første anbringende forkastes som åbenbart ubegrundet.

Det andet anbringende

21 Dürbeck har gjort gældende, at Retten har set bort fra den betydning, som parterne ville tillægge kontraktens bilag B, punkt 2, ved i den appellerede doms præmis 78 at fastslå, at denne klausul gav appellanten mulighed for at hæve kontrakten anticiperet mod betaling af en konventionalbod på 1 000 000 USD til Consultban. Parternes ret til at bringe kontrakten til ophør i overensstemmelse med dens bestemmelser er ifølge Dürbeck reguleret i detaljer i kontraktens artikel 4, stk. 1, og artikel 6, stk. 3.

22 Dürbeck har anført, at Consultban med den omtvistede klausul alene søgte at beskytte sig mod krav om skadesløsholdelse, som skibenes redere kunne fremsætte over for Consultban i henhold til befragtningsaftaler, såfremt sagsøgeren hævede kontrakten med Consultban af andre grunde, end de der nævnte. Af denne grund var sagsøgerens garantitilsagn blevet indsat i et bilag i kontrakten. Dürbeck har gjort gældende, at ifølge denne fortolkning af den omtvistede klausul var der endnu mindre grund til at nævne den under den administrative procedure, hvorunder appellanten i øvrigt ikke blev hørt, før beslutningen blev truffet, da Kommissionen ikke havde stillet noget spørgsmål

herom. Ifølge Dürbeck er denne klausul først blevet inddraget i retsforhandlingerne, efter at Retten har stillet et spørgsmål om klausulens rækkevidde.

23 Dürbeck har anført, at i modsætning til hvad Retten fastslog i den appellerede doms præmis 81, opstod spørgsmålet om anticiperet ophævelse af kontrakten følgelig ikke, da betingelserne i dennes artikel 6, stk. 3, ikke var opfyldt. Kommissionen er imidlertid forpligtet til ikke at tilsidesætte princippet om, at aftaler er bindende, hvilket Retten satte sig ud over, da den udtalte i præmis 83, at »det ikke påhvilede Fællesskabet at bære følgerne af sagsøgerens forretningsmæssige afgørelse om at fortsætte opfyldelsen af kontrakten trods de tab, som denne opfyldelse medførte«.

24 Ifølge Domstolens faste praksis er det alene Retten, der har kompetence til at fastlægge sagens faktiske omstændigheder, når bortses fra tilfælde, hvor den faktiske urigtighed af Rettens konstateringer fremgår af de aktstykker, den har fået forelagt, og til at tage stilling til disse faktiske omstændigheder. Bedømmelsen af de faktiske omstændigheder udgør ikke — medmindre der er tale om en forvanskning af de for Retten fremlagte beviser — et retsspørgsmål, der er undergivet Domstolens prøvelsesret (jf. bl.a. dom af 21.6.2001, forenede sager C-280/99 P, C-281/99 P og C-282/99 P, Moccia Irme m.fl. mod Kommissionen, Sml. I, s. 4717, præmis 78).

25 I den appellerede doms præmis 78 har Retten imidlertid forkastet sagsøgerens argument om en indskrænkende fortolkning af kontraktens bilag B, punkt 2, og udtalt, at det først er i sit skriftlige svar på Rettens spørgsmål og under retsmødet, at Dürbeck fremførte et sådant argument, og at Dürbeck indtil da aldrig havde bestridt, at denne klausul under alle omstændigheder gav selskabet mulighed for at hæve kontrakten mod betaling af en konventionalbod på 1 000 000 USD til Consultban.

26 Som den spanske regering i øvrigt med rette har anført, nævnede Dürbeck selv i stævningen i sagen for Retten, med udtrykkelig henvisning til kontraktens bilag B, punkt 2, muligheden for en anticiperet ophævelse af denne »af andre grunde end dem, som den omtaler«, og præciserede, at selskabet var forpligtet til at »holde Consultban skadesløs [...] indtil et beløb på 1 000 000 USD« i et sådant tilfælde.

27 Retten kunne således, uden at forvanske de faktiske omstændigheder, fastslå, at kontraktens bilag B, punkt 2, gav sagsøgeren mulighed for at hæve kontrakten anticiperet mod betaling til Consultban af en konventionalbod på 1 000 000 USD. Følgelig er det med rette, at Retten har udtalt i den appellerede doms præmis 81, at Kommissionen var berettiget til at antage, at såfremt appellanten havde handlet som en normalt omhyggelig erhvervsdrivende, ville selskabet faktisk have hævet kontrakten ved at gøre brug af punkt 2 i bilag B for at begrænse sine egne tab.

28 Under disse omstændigheder må det andet anbringende ligeledes forkastes.

Det tredje anbringende

29 Dürbeck har gjort gældende, at selv om Kommissionen har et vidt skøn, når den tager stilling til, på hvilken måde den skal tage forbigående vanskeligheder i betragtning, der er knyttet til indførelsen af den fælles markedsordning for bananer (jf. bl.a. T. Port-dommen), er dens skøn dog ikke ubegrænset.

30 Ifølge Dürbeck skulle Kommissionen præcisere grundene til, at den, i stedet for kontant at betale den skadesløsholdelse, som tilkom appellanten, fandt det nødvendigt at give kompensation i form af supplerende importlicenser, som ikke tages i betragtning ved beregningen af referencemængderne for de kommende år.

31 Dürbeck har anført, at selskabet ifølge Kommissionen havde lidt et tab, som bestod i betaling af et pengebeløb til Consultban. Det havde været rimeligt at holde selskabet skadesløst ved hjælp af dette pengebeløb i stedet for at tildele det supplerende importlicenser og pålægge det risikoen ved at forhandle disse bananer, hvis indførslerne af disse ikke blev taget i betragtning ved beregningen af referencemængderne for de kommende år.

32 Dürbeck er af den opfattelse, at Kommissionen således ikke havde ret til til skade for selskabet at indføre en ordning, der fraveg forordning nr. 404/93. Ifølge Dürbeck kunne Kommissionen nemlig ikke, da den valgte at tildele selskabet supplerende importlicenser, fordi der forelå et særligt vanskeligt tilfælde, afslå at tage disse licenser i betragtning ved beregningen af referencemængder i henhold til artikel 19 i forordning nr. 404/93 med den begrundelse, at dette valg på grund af den fælles markedsordnings udvikling kunne medføre en overkompensation af selskabets tab. Når forordning nr. 404/93 i artikel 19 indeholder en ordning, hvorefter alle indførsler, der foretages i en referenceperiode, skal tages i betragtning ved beregningen af toldkontingenter, som åbnes for senere år, kan Kommissionen kun fravige denne højere retsregel, såfremt der er grunde til at gå frem på denne måde, hvilket ifølge appellanten ikke er tilfældet her.

33 Med hensyn til argumentet om, at Kommissionen burde have udbetalt appellanten et pengebeløb for at kompensere for det særligt vanskelige tilfælde, som denne var blevet ramt af, i stedet for at tildele appellanten supplerende importlicenser, bemærkes blot, at Dürbeck på intet tidspunkt for Retten har påberåbt sig et sådant anbringende. Det fremgår imidlertid af Domstolens praksis, at såfremt en part fik adgang til for første gang for Domstolen at fremføre et anbringende, der ikke var blevet fremført for Retten, ville det være ensbetydende med at give parten adgang til at forelægge Domstolen — der har

en begrænset kompetence i appelsager — en mere omfattende tvist end den, der blev forelagt Retten. Under en appel har Domstolen derfor kun kompetence til at tage stilling til Rettens bedømmelse af de anbringender, der er blevet behandlet for den (jf. bl.a. kendelse af 25.1.2001, sag C-111/99 P, Lech-Stahlwerke mod Kommissionen, Sml. I, s. 727, præmis 25).

34 Det er følgelig åbenbart, at dette argument må afvises.

35 Med hensyn til argumentet om, at Kommissionen, da den besluttede at tildele appellanten supplerende importlicenser, fordi der forelå et særligt vanskeligt tilfælde, skulle have taget de hertil knyttede mængder bananer i betragtning ved beregningen af referencemængderne for de kommende år, bemærkes, at Retten ikke har gjort sig skyldig i en retsvildfarelse, da den i den appellerede doms præmis 93, efter at have udtalt, at de af Kommissionen besluttede foranstaltninger ville gøre det muligt at afhjælpe det særligt vanskelige tilfælde, som sagsøgeren havde stået over for, i samme doms præmis 94 udtalte, at det på ingen måde havde været berettiget at give sagsøgeren nogen yderligere fordel i henhold til artikel 30 i forordning nr. 404/93, som f.eks. at tage de mængder bananer i betragtning, der blev indført i henhold til de nævnte licenser, ved fastsættelsen af referencemængder for toldkontingenterne i de følgende år.

36 Det er desuden med rette, at Retten i den appellerede doms præmis 96 har fastslået, at den omstændighed, at artikel 1 i forordning nr. 2601/97 indfører en reserve på 20 000 tons, som skal afskrives på det i artikel 18 i forordning nr. 404/93 nævnte toldkontingent, for at gøre det muligt at træffe overgangsforanstaltninger med henblik på at afhjælpe særligt vanskelige tilfælde, på ingen måde indebærer, at de mængder, der er tildelt inden for rammerne af reserven, nødvendigvis skal tages i betragtning ved fastsættelsen af referencemængderne for de følgende år.

37 Tildeling af supplerende importlicenser i henhold til overgangsordningen i artikel 30 i forordning nr. 404/93 er nemlig betinget af, at en sådan foranstalt-

ning har til formål at lette overgangen fra de nationale ordninger til den fælles markedsordning, og at den er nødvendig hertil (jf. i denne forbindelse bl.a. T. Port-dommen, præmis 35). Følgelig kan en erhvervsdrivende ikke påberåbe sig en velerhvervet ret til at få taget referencemængder i betragtning, der er blevet tildelt under sådanne usædvanlige omstændigheder, ved beregningen efter den fælles markedsordnings almindelige bestemmelser af referencemængderne for de kommende år, når Kommissionen, som Retten har fastslået i dette tilfælde, gyldigt kunne antage, at den nævnte midlertidige tildeling af supplerende licenser gjorde det muligt at afhjælpe de konstaterede forbigående vanskeligheder.

38 Under disse omstændigheder er det åbenbart, at dette argument må forkastes.

39 Det følger af de foregående betragtninger i deres helhed, at det er åbenbart, at appellen delvis må afvises og delvis må forkastes, og at den følgelig må forkastes i henhold til procesreglementets artikel 119.

Sagens omkostninger

40 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, som ifølge dets artikel 118 finder anvendelse i appelsager, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at appellanten tilpligtes at betale sagens omkostninger, og denne har tabt sagen, bør det pålægges appellanten at betale sagens omkostninger. Ifølge samme reglements artikel 69, stk. 4, første afsnit, bærer medlemsstater og institutioner, der er indtrådt i en sag, deres egne omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)for ret:

1) **Appellen forkastes.**

2) **Anton Dürbeck GmbH betaler sagens omkostninger.**

3) **Den Franske Republik og Kongeriget Spanien bærer deres egne omkostninger.**

Således bestemt i Luxembourg den 13. november 2001.

R. Grass — Justitssekretær

F. Macken — Formand for Tredje Afdeling